

พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
กฎหมายลำดับรองเกี่ยวกับวัตถุอันตรายที่กรมวิชาการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ
วัตถุประสงค์

๑. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายทางการเกษตร
๓. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุอันตรายที่จำกัดการใช้
๔. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขออนุญาตครอบครองเพื่อขายวัตถุอันตราย
๕. ความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษ
๖. ความรู้และความสำคัญของฉลากวัตถุอันตราย

พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมกำกับดูแลการประกอบการเกี่ยวกับวัตถุอันตราย โดยการประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 105 ตอนที่ 39 ลงวันที่ 6 เมษายน 2535 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๖ พฤษภาคม 2535 ซึ่งผู้ประกอบการเกี่ยวกับวัตถุอันตราย จะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติและกฎข้อบังคับแห่งกฎหมายฉบับนี้ และพระราชบัญญัติวัตถุอันตรายได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งมีสภาพปัญหาที่เกี่ยวกับวัตถุอันตรายทวีความรุนแรงขึ้น จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สามารถกำหนดมาตรการในการควบคุม กำกับ ดูแลวัตถุอันตรายได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งพระราชบัญญัติได้มีการแก้ไข ดังนี้

- ≈ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544
- ≈ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551
- ≈ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (มีผลบังคับใช้ วันที่ 27 ตุลาคม 2562)

คำนิยาม

“วัตถุอันตราย” หมายความว่า วัตถุดังต่อไปนี้

1. วัตถุระเบิดได้
2. วัตถุไวไฟ
3. วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์
4. วัตถุมีพิษ
5. วัตถุที่ทำให้เกิดโรค
6. วัตถุกัมมันตรังสี
7. วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม
8. วัตถุกัดกร่อน
9. วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง

10. วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใด ที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

“ผลิต” หมายความว่า ทำ เพาะ ปรุง ผสม แปรสภาพ ปรุงแต่ง แบ่งบรรจุ หรือรวมบรรจุ

“นำเข้า” หมายความว่า นำ หรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งวัตถุอันตราย

“ส่งออก” หมายความว่า ส่ง หรือดำเนินการเพื่อส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งวัตถุอันตราย

“นำผ่าน” หมายความว่า นำหรือส่งวัตถุอันตรายผ่านราชอาณาจักรโดยมีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของการขนส่งอยู่นอกราชอาณาจักร ไม่ว่าจะมีการขนถ่ายหรือเปลี่ยนพาหนะหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ จะต้องไม่มีการใช้ประโยชน์ใด ๆ หรือมีพฤติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์ทางการค้าเกี่ยวกับวัตถุอันตรายดังกล่าวในราชอาณาจักร

“ขาย” หมายความว่า การจำหน่าย จ่ายหรือแจก เพื่อประโยชน์ทางการค้า และให้หมายความรวมถึง การมีไว้เพื่อขายด้วย

“มีไว้ในครอบครอง” หมายความว่า การมีไว้ในครอบครองไม่ว่าเพื่อตนเอง หรือผู้อื่น และไม่ว่าจะเป็นกรณี การมีไว้เพื่อขาย เพื่อขนส่ง เพื่อใช้ หรือเพื่อประการอื่นใด และรวมถึง การทิ้งอยู่ หรือปรากฏอยู่ในบริเวณที่อยู่ใน ความครอบครองด้วย

“ภาชนะบรรจุ” หมายความว่า ภาชนะที่มีลักษณะปิดและทำหน้าที่กักเก็บวัตถุอันตรายอย่างปลอดภัย

“ฉลาก” หมายความว่า รูป รอย ประดิษฐ์ หรือข้อความใดๆ ซึ่งแสดงไว้ที่วัตถุอันตราย หรือภาชนะบรรจุ หรือหีบห่อ หรือสอดแทรกหรือรวมไว้กับวัตถุอันตรายหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุ และหมายความรวมถึง เอกสาร หรือคู่มือประกอบการใช้วัตถุอันตรายด้วย

“โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็น หรือได้ยิน หรือทราบข้อความ และให้หมายความรวมถึงการให้ข้อมูล การชักนำ หรือการกระทำ โดยวิธีใด ๆ โดยมีมุ่งหมายให้มีการใช้วัตถุอันตราย เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ทางการค้า

“ข้อความ” หมายความว่า การกระทำที่ปรากฏด้วยตัวอักษร ภาพ ภาพยนตร์ แสง เสียง เครื่องหมาย หรือการกระทำอย่างใด ๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

คณะกรรมการวัตถุอันตราย

ตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 กำหนดให้มีคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ เรียกว่า “คณะกรรมการวัตถุอันตราย” ประกอบด้วย

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นประธานกรรมการ
- กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน 17 คน ได้แก่ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพลังงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม อธิบดีกรมการขนส่งทางบก อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมเจ้าท่า อธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมศุลกากร เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกรมการค้าต่างประเทศ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกิน 8 คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีผลงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเคมี วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เกษตรศาสตร์

หรือกฎหมาย และอย่างน้อย 4 คน ให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตัวแทนขององค์การสาธารณประโยชน์ และมีประสบการณ์การดำเนินงานด้านการคุ้มครองสุขภาพอนามัย ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านการเกษตรกรรมยั่งยืน ด้านการจัดการปัญหาวัตถุอันตรายในท้องถิ่น หรือด้านสิ่งแวดล้อม

- อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ
- ผู้แทนกรมธุรกิจพลังงาน ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม ผู้แทนกรมวิชาการเกษตร และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการควบคุมวัตถุอันตราย ได้แก่

∞ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- กรมวิชาการเกษตร รับผิดชอบในการควบคุมวัตถุอันตรายที่ใช้ในทางการเกษตร
- กรมประมง รับผิดชอบในการควบคุมวัตถุอันตรายที่ใช้ทางการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- กรมปศุสัตว์ รับผิดชอบในการควบคุมวัตถุอันตรายที่ใช้ทางการปศุสัตว์

∞ กระทรวงสาธารณสุข

- สำนักงานงานคณะกรรมการอาหารและยา รับผิดชอบในการควบคุมวัตถุอันตรายที่ใช้ทางบ้านเรือนหรือทางสาธารณสุข

∞ กระทรวงอุตสาหกรรม

- กรมโรงงานอุตสาหกรรม รับผิดชอบในการควบคุมวัตถุอันตรายที่ใช้ทางอุตสาหกรรม

∞ กระทรวงพลังงาน

- กรมธุรกิจพลังงาน รับผิดชอบในการควบคุมวัตถุอันตรายที่เป็น ก๊าซธรรมชาติ (natural gas) เฉพาะที่นำไปใช้เป็นเชื้อเพลิง และก๊าซปิโตรเลียมเหลว (liquefied petroleum gas)

วัตถุประสงค์ของกฎหมายเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตร

- เพื่อคุ้มครองป้องกันอันตรายที่เกิดกับบุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์ หรือสิ่งแวดล้อม
- เพื่อคุ้มครองเกษตรกร
- ควบคุมผู้ประกอบการ

ประโยชน์ของกฎหมายเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่เกษตรกรจะได้รับ

- เกษตรกรจะได้ใช้วัตถุอันตรายที่มีคุณภาพ ตรงตามชนิดของพืชและศัตรูพืช
- ต้นทุนในการผลิตลดลง
- ลดความเสียหายที่เกิดจากศัตรูพืชได้
- ผู้ประกอบการธุรกิจไม่กล้าละเมิดกฎหมาย เกษตรกรถูกเอารัดเอาเปรียบในทางการค้า น้อยลง

การจำแนกวัตถุอันตราย

รายชื่อวัตถุอันตรายทางการเกษตร ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบทั้งหมดได้ประกาศไว้ใน **ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม** เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. 2556 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

▶ **บัญชี 1.1 รายชื่อสารควบคุม** จะเรียงลำดับรายชื่อวัตถุอันตรายภาษาไทย จาก ก – ฮ และมีภาษาอังกฤษในวงเล็บต่อท้าย จำนวน 686 รายการ เช่น 2,4-ดี-โซเดียม (2,4-D-sodium) , กรดจิบเบอเรลลิก (gibberellic acid) , ไกลโฟเซต-ไอโซโพรพิลแอมโมเนียม (glyphosate-isopropylammonium) เป็นต้น

▶ **บัญชี 1.2 รายชื่อกลุ่มสารควบคุม** จำนวน 12 รายการ เช่น สารกลุ่มไพรีทรอยด์ (pyrethroids) , สารประกอบปรอท (mercury compounds) , สารสำคัญ หรือ จุลชีพ หรือผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของสารสำคัญ หรือจุลชีพที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการป้องกัน กำจัด ทำลาย ควบคุมแมลงหรือสัตว์ที่เป็นศัตรูพืชและสัตว์ เป็นต้น

วัตถุอันตรายทางการเกษตร ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ

หมายถึง วัตถุอันตรายที่ใช้ทางการเกษตร ได้แก่

1. สารกำจัดแมลง
2. สารกำจัดวัชพืช
3. สารป้องกันกำจัดโรคพืช
4. สารควบคุมการเจริญเติบโตของพืช
5. สารกำจัดไรศัตรูพืช
6. สารกำจัดหนู
7. สารกำจัดหอย
8. สารป้องกันกำจัดไส้เดือนฝอย

มาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

แบ่งวัตถุอันตรายตามความจำเป็นแก่ควบคุม เป็น 4 ชนิด คือ

1. **วัตถุอันตรายชนิดที่ 1** ได้แก่ วัตถุอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครอง ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนด (วัตถุอันตรายชนิดที่ 1 ในทางการเกษตรยังไม่มีกำหนดไว้)

2. **วัตถุอันตรายชนิดที่ 2** ได้แก่ วัตถุอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครอง ต้องขอขึ้นทะเบียน แจ้งการดำเนินการแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อน และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

วัตถุอันตรายชนิดที่ 2 ในทางการเกษตร มีดังนี้

- 1) ชีวภัณฑ์กำจัดศัตรูพืช เช่น บาซิลลัส ทูริงเยนซิส (*Bacillus thuringiensis*) , บาซิลลัส ซับทิลิส (*Bacillus subtilis*) , บูเวเรีย บัสเซียน่า (*Beauveria bassiana*) , คีโตเมียม โกลโบซัม (*Chaetomium globosum*) , คีโตเมียม คิวเปรัม (*Chaetomium cupreum*) ,

เมทาไรเซียม แอนิโซเพลเลีย (*Metarhizium anisopliae*), ไตรโคเดอร์มา ฮาร์เซียนัม (*Trichoderma harzianum*)

- 2) สารควบคุมการเจริญเติบโตของแมลง (insect growth regulators)
- 3) นิวเคลียร์โพลีฮีโดรซิสไวรัส (nuclear polyhedrosis virus) หรือ เอ็นพีวี (NPV)
- 4) ไวต์ออยล์ หรือ รีไฟน์ ปีโตรเลียม ออยล์ (white oil or refined petroleum oil)
- 5) ไส้เดือนฝอย สไตเนอร์นีมา (นีโอแอปเลกทานา) คาร์โปแคปซี [*Steinernema* (*Neoaplectana*) *carpocapsae*], สไตเนอร์นีมา สยามคยาอิ (*Steinernema siamkayai*)
- 6) โปรโตซัวชนิด ซาโคซิสติส สิงคโปร์เนซิส (*Sarcocystis singaporensis*) ใช้เป็นเหยื่อสำหรับกำจัดหนู
- 7) ผลิตภัณฑ์สารสกัดจากพืช เช่น สะเดา [อะซาดิแรกติน (*azadirachtin*)] ข่า ตะไคร้หอม ฯลฯ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช
- 8) ผลิตภัณฑ์ขึ้นส่วนพืช เช่น กากชา [ซาโปนิน (*saponin*)] ใช้ในการกำจัดหอย
- 9) คอลชิซิน (*colchicine*) เพื่อใช้ในทางการเกษตร
- 10) สารสำคัญ จุลชีพ หรือผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของสารสำคัญ หรือจุลชีพ ที่ทำขึ้นเพื่อใช้ควบคุมการเจริญเติบโตของพืช ซึ่งรวมถึงการกระตุ้น การยับยั้ง การชะลอการเจริญเติบโตของพืช เช่น การควบคุมการออกดอกติดผล เปลี่ยนสี ออกราก เป็นต้น
- 11) สารสำคัญ จุลชีพ หรือผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของสารสำคัญ หรือจุลชีพ ที่ทำขึ้นเพื่อใช้ในการป้องกัน กำจัด ทำลาย ควบคุมแมลง หรือสัตว์ที่เป็นศัตรูพืช
- 12) สารสำคัญ จุลชีพ หรือผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของสารสำคัญ หรือจุลชีพ ที่ทำขึ้นเพื่อใช้ในการป้องกัน กำจัด ทำลาย ควบคุมโรคพืช
- 13) สารสำคัญ จุลชีพ หรือผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของสารสำคัญ หรือจุลชีพ ที่ทำขึ้นเพื่อใช้ในการป้องกัน กำจัด ทำลาย ควบคุมวัชพืช หรือพืชที่ไม่พึงประสงค์

3. วัตถุดิบรายชนิดที่ 3 ได้แก่ วัตถุดิบรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครอง ต้องขอขึ้นทะเบียน และได้รับใบอนุญาตก่อนการประกอบกิจการ

4. วัตถุดิบรายชนิดที่ 4 ได้แก่ วัตถุดิบรายที่ห้ามมิให้มีการผลิต การนำเข้า การส่งออก การนำผ่าน หรือการมีไว้ในครอบครอง มี 111 ชนิด ดังนี้

วัตถุดิบรายทางการเกษตรที่ได้รับประกาศเป็นวัตถุดิบรายชนิดที่ 4 มี 100 ชนิด ดังนี้

1. 2,4,5-ทีซีพี (2,4,5-TCP) หรือ 2,4,5-ไตรคลอโรฟีนอล(2,4,5-trichlorophenol)
2. 2,4,5-ทีพี (2,4,5-TP) หรือ กรด (±)-2-(2,4,5-ไตรคลอโรฟีนอกซี) โพรพิโอนิก [(±)-2-(2,4,5-trichlorophenoxy) propionic acid]
3. 4-ไนโตรไดฟีนิล (4-nitrodiphenyl)
4. 4-อะมิโนไดฟีนิล (4-aminodiphenyl)
5. กรด (2,4,5-ไตรคลอโรฟีนอกซีอะซิติก) [(2,4,5-trichlorophenoxy)acetic acid] หรือ 2,4,5-ที (2,4,5-T)

6. กรด 4-(4-คลอโร-ออร์โท-โทลิลอกซี)บิวไทริก [4-(4-chloro-o-tolyloxy)butyric acid] หรือ เอ็มซีพีบี (MCPB)
7. คลอร์ดิเมฟอร์ม (chlordimeform)
8. คลอร์ดีโคน (chlordecone)
9. คลอร์ดาน (chlordane)
10. คลอร์ไทโอฟอส (chlorthiophos)
11. คลอร์ไพริฟอส (chlorpyrifos)
12. คลอร์ไพริฟอส-เมทิล (chlorpyrifos-methyl)
13. คลอโรเบนซิเลต (chlorobenzilate)
14. คลอโรฟีนอล (chlorophenol)
15. คอปเปอร์ (II) อาซีเนต [copper (II) arsenate]] หรือ คอปเปอร์อาร์ซีเนตไฮดรอกไซด์ (copper arsenate hydroxide)
16. คาร์บอนเตตระคลอไรด์ (carbon tetrachloride) หรือ เตตระคลอโรมีเทน (tetrachloromethane)
17. แคดเมียมและสารประกอบแคดเมียม (cadmium and cadmium compounds)
18. แคปทาฟอล (captafol)
19. แคลเซียมอาร์ซีเนต (calcium arsenate)
20. ซัลโฟเทป (sulfotep)
21. ซาฟรอล (safrole)
22. โซเดียมคลอเรต (sodium chlorate)
23. โซเดียมอาร์ซีไนต์ (sodium arsenite)
24. ไซโคลเฮกซิมิด (cycloheximide)
25. ไซเฮกซาติน (cyhexatin)
26. ดามิโนไซด์ (daminozide)
27. ดีดีที (DDT) หรือ 1,1,1-ไตรคลอโร-2,2-บิส (คลอโรฟีนิล) อีเทน [1,1,1-trichloro-2,2-bis (chlorophenyl) ethane]
28. ดีบีซีพี (DBCP) หรือ 1,2-ไดโบรม-3-คลอโรโพรเพน (1,2-dibromo-3-chloropropane)
29. ดีมีตอน (demeton)
30. ดีมีฟอน (demephion)
31. ดีลดริน (dieldrin)
32. ดีเอ็นโอซี (DNOC) หรือ 4,6-ไดไนโตร-ออร์โท-ครีซอล (4,6-dinitro-o-cresol)

33. เดคะโบรโมไบฟีนิล (decabromobiphenyl)
34. ไดโครโตฟอส (dicrotophos)
35. ไดซัลโฟตอน (disulfoton)
36. ไดโนเซบ (dinoseb)
37. ไดโนเทิร์บ (dinoterb)
38. ไดเมฟอกซ์ (dimefox)
39. ทริส (2,3 -ไดโบรโมโพรพิล) ฟอสเฟต [tris (2,3-dibromopropyl) phosphate]
40. ทอกซาฟีน (toxaphene) หรือ แคมพีคลอร์ (camphechlor)
41. ทีดีอี (TDE) หรือ ดีดีดี (DDD) หรือ 1,1-ไดคลอโร-2',2'-บิส (4-คลอโรฟีนิล) อีเทน [1,1-dichloro-2',2'-bis (4-chlorophenyl) ethane]
42. ทีอีพีพี (TEPP) หรือ เตตระเอทิลไพโรฟอสเฟต (tetraethyl pyrophosphate)
43. แทลเลียมซัลเฟต (thallium sulfate)
44. แนฟทิลามีน (naphthylamine)
45. ไนโตรเฟน (nitrofen)
46. บิส (คลอโรเมทิล) อีเทอร์ [bis (chloromethyl) ether]
47. บีเอชซี (เบนซีนเฮกซะคลอไรด์) [BHC(benzene hexachloride)] หรือ เอชซีเอช (เฮกซะคลอโรไซโคลเฮกเซน) [HCH(hexachlorocyclohexane)]
48. เบตา-เอชซีเอช (beta-HCH) หรือ 1,3,5/2,4,6-เฮกซะคลอโรไซโคลเฮกเซน (1,3,5/2,4,6-hexachlorocyclohexane)
49. เบนซิดีน (benzidine)
50. โบรโมฟอส (bromophos)
51. โบรโมฟอส-เอทิล (bromophos-ethyl)
52. ไบนาพาคริล (binapacryl)
53. ปารีส กรีน (paris green)
54. พาราควอต (paraquat)
55. พาราควอต [บิส (เมทิลซัลเฟต)] {paraquat [bis (methyl sulfate)]} หรือ พาราควอตเมโทซัลเฟต (paraquat methosulfate)
56. พาราควอตไดคลอไรด์ (paraquat dichloride)
57. พาราไทออน (parathion)
58. พาราไทออน-เมทิล (parathion-methyl)
59. เพนตะคลอโรฟีนิล (pentachlorophenol)

60. เพนตะคลอโรฟีเนตโซเดียม (pentachlorophenate sodium) หรือ เพนตะคลอโรฟีนอกไซด์โซเดียม (pentachlorophenoxide sodium)
61. โพรโทเอต (prothoate)
62. โพลีคลอริเนตเต็ดเทอร์ฟีนิล (polychlorinated terphenyl) หรือ พีซีที (PCT)
63. ไพรีนิวรอน (pyrinuron) หรือ ไพริมินิล (piriminil)
64. ฟลูออโรอะซิเตตโซเดียม (fluoroacetate sodium)
65. ฟลูออโรอะซิทาไมด์ (fluoroacetamide)
66. ฟอสฟอรัส (phosphorus)
67. ฟอสฟามิดอน (แซด)-ไอโซเมอร์ [phosphamidon (Z)-isomer]
68. ฟอสฟามิดอน (อี)+(แซด)-ไอโซเมอร์ [phosphamidon (E)+(Z)-isomers]
69. ฟอสฟามิดอน (อี)-ไอโซเมอร์ [phosphamidon (E)-isomer]
70. เฟนซัลโฟไทออน (fensulfothion)
71. เฟนติน (fentin)
72. โฟโนฟอส (ไม่ระบุการจัดตำแหน่งอะตอม) [fonofos (unstated stereochemistry)]
73. โฟโนฟอส (ราซีเมต) [fonofos (racemate)]
74. โฟโนฟอส (อาร์)-ไอโซเมอร์ [fonofos (R)-(isomer)]
75. โฟโนฟอส (เอส)-ไอโซเมอร์ [fonofos (S)-(isomer)]
76. โฟเรต (phorate)
77. เมโคพรอป (ไม่ระบุการจัดตำแหน่งอะตอม) [mecoprop (unstated stereochemistry)]
78. เมโคพรอป (ราซีเมต) [mecoprop (racemate)]
79. เมทามิโดฟอส (methamidophos)
80. เมฟอสโฟลาน (mephosfolan)
81. เมวินฟอส (mevinphos)
82. โมโนโครโตฟอส (monocrotophos)
83. ไมเร็กซ์ (mirex)
84. ลินเดน (lindane) หรือ แกมมา-เฮกซะคลอโรไซโคลเฮกเซน (gamma-hexachlorocyclohexane) หรือ แกมมา-เอชซีเอช (γ -HCH)
85. เลดอาร์ซีเนต (lead arsenate)
86. เลปโทฟอส (leptophos)
87. ไวนิลคลอไรด์โมโนเมอร์ (vinyl chloride monomer) หรือ โมโนคลอโรอีทีน (monochloroethene)
88. สคราแดน (schradan)

89. สโตรเบน (strobane) หรือ โพลีคลอโรเทอร์พีนส์ (polychloroterpenes)
90. สารประกอบปรอท (mercury compounds)
91. ออกตะโบรโมไบฟีนิล (octabromobiphenyl)
92. ออร์โท-ไดคลอโรเบนซีน (o- dichlorobenzene) หรือ 1,2-ไดคลอโรเบนซีน (1,2-dichlorobenzene)
93. อะซีนฟอส-เมทิล (azinphos-methyl)
94. อะซีนฟอส-เอทิล (azinphos-ethyl)
95. อะมีโทรอล (amitrole)
96. อะมีโนคาร์บ (aminocarb)
97. อะราไมท์ (aramite)
98. อัลดริน (aldrin)
99. อีดีบี (EDB) หรือ เอทิลีนไดโบรไมด์ (ethylene dibromide)
100. อีพีเอ็น (EPN) หรือ ออร์โท-เอทิล ออร์โท-4-ไนโตรฟีนิลฟีนิลฟอสโฟโนไทโอเอต (O-ethyl O-4-nitrophenyl phenylphosphonothioate)
101. เอทิลเฮกซาลีนไกลคอล (ethyl hexyleneglycol) หรือ เอทิลเฮกเซนไดออล (ethyl hexane diol) หรือ อีโทเฮกซะไดออล (ethohexadiol)
102. เอทิลีนไดคลอไรด์ (ethylene dichloride) หรือ 1,2-ไดคลอโรอีเทน (1,2-dichloroethane)
103. เอทิลีนออกไซด์ (ethylene oxide) หรือ 1,2-อีพอกซีอีเทน (1,2-epoxyethane)
104. เอนดริน (endrin)
105. เอนโดซัลแฟน (endosulfan)
106. เอ็มจีเค รีเพลเลนท์-11 (MGK repellent-11) หรือ 1,5อัลฟา,6,9,9อัลฟา,9เบตา-เฮกซะไฮโดร-4อัลฟา (4เอช)ไดเบนโซฟูแรนคาร์บอกซัลดีไฮด์ [1,5a,6,9,9a,9b-hexahydro-4a(4H)-dibenzofurancarboxaldehyde]
107. เอ็มซีพีเอ-ไทโอเอทิล (MCPA-thioethyl) หรือ ฟีนไทออล (phenothiol) หรือ เอส-เอทิล 4-คลอโร-ออร์โท-โทลิลอกซีไทโออะซิเตต (S-ethyl 4-chloro-o-tolyloxythioacetate)
108. แอสเบสตอส : อะโมไซต์ (asbestos-amosite)
109. เฮกซะคลอโรเบนซีน (hexachlorobenzene)
110. เฮกซะโบรโมไบฟีนิล (hexabromobiphenyl)
111. เฮปทาคลออร์ (heptachlor)

การขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายทางการเกษตร

การขึ้นทะเบียนวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร เป็นมาตรการควบคุมสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตามพระราชบัญญัติ วัตถุดิบอันตราย พ.ศ. 2535 โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการตามกฎหมาย ดังนี้

○ **ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์** เรื่อง การขึ้นทะเบียน การออกใบสำคัญผลการต่ออายุ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุดิบอันตรายที่กรมวิชาการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ พ.ศ. 2551

○ **ประกาศกรมวิชาการเกษตร** เรื่อง กำหนดรายละเอียด หลักเกณฑ์ และวิธีการขึ้นทะเบียน การออก ใบสำคัญและการต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุดิบอันตรายที่กรมวิชาการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ พ.ศ. 2552 ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2553 ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2554 ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2554 ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2554 ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2555 ถูก ยกเลิกโดย ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2555 ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2557 ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2560 ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2560 และฉบับที่ 11 พ.ศ. 2561

พระราชบัญญัติวัตถุดิบอันตราย พ.ศ. 2535 กำหนดให้การผลิต หรือการนำเข้าซึ่งวัตถุดิบอันตรายชนิดที่ 2 หรือชนิด ที่ 3 จะต้องขอขึ้นทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามแบบคำขอขึ้นทะเบียนวัตถุดิบอันตราย (วอ./กษ./กวก. 1) และเมื่อ ได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุดิบอันตราย (วอ./กษ./กวก. 2) แล้ว จึงจะแจ้งการดำเนินการเกี่ยวกับวัตถุดิบอันตรายชนิดที่ 2 หรือขออนุญาตวัตถุดิบอันตรายชนิดที่ 3

ปัจจุบันกรมวิชาการเกษตร ได้กำหนดขั้นตอน หลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนวัตถุดิบอันตราย โดยนำ คำแนะนำ และมาตรฐานขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) มาเป็นแนวทางในการขึ้นทะเบียน วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร ซึ่งมีองค์ประกอบหลักในการพิจารณาโดยรวม 3 ประการ ได้แก่

1. ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นพิษ ผลกระทบ อันตราย และพิษตกค้าง โดยพิจารณาจากข้อมูลเกี่ยวกับ คุณสมบัติ ผลการทดสอบในด้านพิษเฉียบพลัน พิษระยะปานกลาง พิษเรื้อรัง พิษตกค้าง ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การ ได้รับสารพิษเข้าสู่ร่างกาย ฯลฯ
2. ผลการวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ โดยการวิเคราะห์ค่าสารสำคัญที่เป็นองค์ประกอบในผลิตภัณฑ์ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
3. ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการใช้ต้องสามารถควบคุมศัตรูพืชได้ผลดี โดยพิจารณาจากผลการ ทดลองประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ขอขึ้นทะเบียนจะต้องยื่นแผนการทดลองเพื่อทำการทดลองประสิทธิภาพภายในประเทศกับ พืชและศัตรูพืชที่ต้องการให้ระบุในฉลาก โดยมีนักวิชาการจากกรมวิชาการเกษตรเป็นผู้ควบคุมการทดลอง

การขึ้นทะเบียนวัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรมี 3 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 การทดลองเบื้องต้น เพื่อทราบประสิทธิภาพ ข้อมูลพิษเฉียบพลัน และพิษตกค้าง

- แผนการทดลองประสิทธิภาพ และพิษตกค้าง
- ข้อมูลพิษเฉียบพลันของวัตถุดิบอันตราย (GLP/OECD)
- นักวิชาการของบริษัทฯ เป็นผู้ทดลอง ภายใต้การควบคุมของทางราชการ

ขั้นที่ 2 การทดลองใช้ชั่วคราว เพื่อสาธิตการใช้ และทราบข้อมูลพิษระยะปานกลาง พิษเรื้อรัง

- ข้อมูลพิษระยะปานกลาง พิษตกค้าง
- ทราบผลการใช้จากขั้นการทดลองเบื้องต้น

- เกษตรกรเป็นผู้ใช้ ภายใต้การดูแลของนักวิชาการของ ทั้งบริษัทฯ และราชการ
- ให้นำตัวอย่างวัตถุดิบมาทดลองในพื้นที่ที่กำหนด

ขั้นที่ 3 การประเมินผลขั้นสุดท้าย เพื่อรับขึ้นทะเบียนวัตถุดิบ โดยการประเมินผลการทดลองและข้อมูลต่างๆ เพื่อทราบประสิทธิภาพ ความปลอดภัยต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

- ข้อมูลพิษเรื้อรังระยะยาว ๒ ปี ต่อสัตว์ทดลอง
- มีผลการทดลองประสิทธิภาพและพิษตกค้างจากขั้นการทดลอง เบื้องต้น หรือการสาธิตการใช้

เอกสารที่ใช้ประกอบการพิจารณาขึ้นทะเบียน

1. ผลการทดลองประสิทธิภาพ ของพืชและศัตรูพืชที่จะระบุให้ใช้ในฉลาก
2. ผลการทดลองพิษตกค้าง เพื่อหาระยะเก็บเกี่ยวหลังการใช้ครั้งสุดท้าย
3. ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นพิษ (TOX) ของสารเข้มข้น และผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ต้องได้มาจากห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GLP ตามมาตรฐาน OECD
4. ผลวิเคราะห์

ภายหลังจากวัตถุดิบทางการเกษตรได้รับการขึ้นทะเบียนแล้ว ก่อให้เกิดผล ดังนี้

1. วัตถุดิบทางการเกษตรมีประสิทธิภาพ และปลอดภัยต่อผู้ใช้ และสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้ควบคุม หรือป้องกันกำจัดศัตรูพืช
2. ผลิตภัณฑ์มีมาตรฐานตามข้อกำหนด (Specification)
3. คำแนะนำการใช้วัตถุดิบที่ได้จากการขึ้นทะเบียนเป็นไปตามหลักของการเกษตรที่เหมาะสม (GAP) ซึ่งสามารถนำไปจัดทำฉลากที่ใช้ปิดข้างภาชนะบรรจุผลิตภัณฑ์วัตถุดิบ และการโฆษณาได้
4. ทำให้ทราบระยะเวลาพ้นสารครั้งสุดท้ายก่อนการเก็บเกี่ยว (Pre harvest Interval) เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค ไม่ก่อให้เกิดปัญหาสารพิษตกค้างเกินมาตรฐานที่กำหนด (MRL) ทั้งในสินค้าเกษตรที่บริโภคและส่งออก
5. มีค่าเตือนในการใช้ เพื่อให้เกิดความปลอดภัย และประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้วัตถุดิบ
6. อาการเกิดพิษ การแก้พิษเบื้องต้น และคำแนะนำสำหรับแพทย์ เพื่อการปฐมพยาบาล และเป็นแนวทางในการรักษาอาการเมื่อได้รับพิษจากวัตถุดิบ
7. เกิดกระบวนการพิจารณาห้ามใช้วัตถุดิบ หรือการเพิกถอนทะเบียนวัตถุดิบ

-----ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุดิบ มีอายุ 6 ปี ตามที่ระบุในใบสำคัญการขึ้นทะเบียน-----

สถานที่ขอขึ้นทะเบียนวัตถุดิบทางการเกษตร

สามารถขอขึ้นทะเบียนวัตถุดิบทางการเกษตรได้ที่ กลุ่มควบคุมวัตถุดิบ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร และวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ฉลากวัตถุอันตราย

ภายใต้การบังคับของกฎหมาย ตามมาตรา 20 (1) แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 กำหนดให้วัตถุอันตรายมีฉลาก เพื่อควบคุม ป้องกัน ระวังอันตรายที่จะเกิดแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม ดังนั้นผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายทางการเกษตร หรือสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช เป็นสินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้ จึงมีมาตรการต่าง ๆ เพื่อสื่อความหมายเกี่ยวกับคุณประโยชน์ และการได้รับผลกระทบจากการใช้ และช่วยลดอันตรายต่อผู้ใช้ ได้แก่

1. การจัดทำฉลาก
2. การกำหนดระดับความเป็นพิษสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชแต่ละชนิด พร้อมทั้งแถบสีแสดงความเป็นอันตราย และระดับความเป็นพิษ เพื่อเตือนให้ผู้ใช้และผู้เกี่ยวข้องทราบถึงอันตราย
3. กำหนดให้ผลิตภัณฑ์สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชเป็นผลิตภัณฑ์ที่ต้องปิดฉลาก

ฉลากวัตถุอันตรายทางการเกษตร บอกรเกี่ยวกับคุณประโยชน์และวิธีใช้ ผลกระทบจากการใช้ และช่วยลดอันตรายต่อผู้ใช้ จึงเป็นเอกสารสำคัญที่ถูกรักษาควบคุมโดยกฎหมาย ซึ่งผู้ประกอบการค้าวัตถุอันตราย จะต้องปฏิบัติตาม

กฎระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้ โดยมีเนื้อหาสาระเป็นไปตาม **ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์** เรื่อง ฉลาก และระดับความเป็นพิษของวัตถุอันตรายที่กรมวิชาการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ พ.ศ. 2538

ฉลากวัตถุอันตรายทางการเกษตรจะมีข้อความต่างๆ ซึ่งได้มาจากการขึ้นทะเบียนวัตถุอันตราย ดังนี้

1. ประโยชน์และวิธีใช้ ได้จากการทดลองประสิทธิภาพกับพืช และศัตรูพืชที่ขอขึ้นทะเบียนซึ่งจะระบุ อัตราการใช้ และวิธีการใช้ที่เหมาะสมกับพืช และศัตรูพืชนั้น
2. ระดับความเป็นพิษ ผลិតภัณฑ์ ได้จากการประเมินข้อมูลพิษวิทยา
3. เลขทะเบียนวัตถุอันตราย

ฉลากวัตถุอันตรายที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร หรือส่งออกป็นราชอาณาจักร

กำหนดให้วัตถุอันตรายชนิดที่ 2 หรือชนิดที่ 3 ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร หรือส่งออกป็นราชอาณาจักร ต้องบรรจุในภาชนะที่มีฉลาก ซึ่งมีเครื่องหมาย และข้อความดังต่อไปนี้

1. ชื่อทางการค้า (ถ้ามี)
2. ชื่อสามัญตามระบบ ISO หรือชื่อเคมีตามระบบ IUPAC หรือชื่อทางวิทยาศาสตร์ของสารสำคัญ
3. UN number หรือ CAS number (ถ้ามี)
4. คำเตือน หรือสัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายแสดงความเป็นอันตราย ตามคุณสมบัติของสารที่บรรจุอยู่
5. อัตราส่วนผสมของสารสำคัญในผลิตภัณฑ์
6. ชื่อและที่อยู่ของผู้ผลิต
7. ขนาดบรรจุ

ข้อความบนฉลากอาจใช้ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ

ฉลากวัตถุอันตรายที่ขาย หรือจำหน่าย หรือแสดงไว้เพื่อขายหรือจำหน่าย

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ฉลากและระดับความเป็นพิษของวัตถุอันตรายที่กรม วิชาการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ พ.ศ. 2538 **ข้อ 6** กำหนดวัตถุอันตรายที่ขาย หรือจำหน่าย หรือแสดงไว้เพื่อขายหรือ จำหน่าย ต้องมีฉลากขนาดที่เหมาะสมกับภาชนะบรรจุ ปิด หรือพิมพ์ไว้ที่ภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายทุกชนิด ฉลาก สำหรับผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายที่จำหน่าย จะต้องมีเครื่องหมายและข้อความภาษาไทย ดังนี้

1. ชื่อทางการค้าของผลิตภัณฑ์ (ถ้ามี)
2. ชื่อสามัญตามระบบ ISO หรือชื่อสามัญในระบบอื่นๆ หรือชื่อสามัญเคมี หากไม่สามารถระบุชื่อสามัญ ดังกล่าวได้ ก็ให้ระบุชื่อทางเคมีตามระบบ IUPAC หรือชื่อทางวิทยาศาสตร์ของสารสำคัญ และในกรณีนี้ที่ ระบุชื่อสามัญ ชื่อดังกล่าวต้องมีขนาดตัวอักษรใหญ่เป็น 1/3 เท่าของชื่อทางการค้า
3. อัตราส่วนผสมและลักษณะผลิตภัณฑ์
4. วัตถุประสงค์การใช้
5. เครื่องหมาย และภาพแสดงคำเตือนในการใช้ และการระมัดระวังอันตราย
6. ประโยชน์วิธีใช้ วิธีเก็บรักษา วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับภาชนะบรรจุ และการป้องกันอันตรายหรือความเสียหาย
7. คำเตือน

8. อาการเกิดพิษ การแก้พิษเบื้องต้น คำแนะนำให้รับส่งผู้ป่วยไปพบแพทย์พร้อมด้วยฉลาก หรือภาชนะบรรจุ และคำแนะนำสำหรับแพทย์
9. ชื่อกลุ่มของสารเคมีเพื่อประโยชน์ในการรักษา (ถ้ามี)
10. ชื่อผู้ผลิต สถานที่ประกอบการ สถานที่ตั้งโรงงาน และชื่อผู้นำเข้าพร้อมสถานที่ประกอบการ
11. ขนาดบรรจุ
12. เดือนปีที่ผลิต หรือหมดอายุการใช้
13. เลขทะเบียนวัตถุอันตราย

แถบสี เครื่องหมายและข้อความแสดงระดับความเป็นพิษ

การจำแนกระดับความเป็นพิษของวัตถุอันตรายตาม The WHO Recommended Classification of Pesticide by Hazard and Guidelines to Classification 2009 ขององค์การอนามัยโลก

WHO Class		LD ₅₀ สำหรับหนูทดลอง (มิลลิกรัม/กิโลกรัม ของน้ำหนักตัว)	
		ทางปาก	ทางผิวหนัง
Ia	พิษร้ายแรงมาก	< 5	< 50
Ib	พิษร้ายแรง	5-50	50-200
II	พิษปานกลาง	50-2000	200-2000
III	พิษน้อย	> 2000	> 2000
U	พิษน้อยมาก	≥ 5000	

ในการจัดทำฉลาก เจ้าของผลิตภัณฑ์วัตถุอันตรายจะต้องจัดทำแถบสีแสดงระดับความเป็นพิษของผลิตภัณฑ์ตามที่กรมวิชาการเกษตรกำหนดไว้ในประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ด้วย โดยให้แถบสีอยู่ด้านล่างตลอดความยาวของฉลาก และมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 15 % ดังนี้

แถบสีแดง แทนค่า ความเป็นพิษของผลิตภัณฑ์ในชั้น Ia ให้มีเครื่องหมายหัวกะโหลกกับกระดูกไขว้ พร้อมด้วยข้อความว่า “พิษร้ายแรงมาก”

แถบสีแดง แทนค่า ความเป็นพิษของผลิตภัณฑ์ในชั้น Ib ให้มีเครื่องหมายหัวกะโหลกกับกระดูกไขว้ พร้อมด้วยข้อความว่า “พิษร้ายแรง”

แถบสีเหลือง แทนค่า ความเป็นพิษของผลิตภัณฑ์ในชั้น II ให้มีเครื่องหมายกากบาท พร้อมด้วยข้อความว่า “อันตราย”

แถบสีน้ำเงิน แทนค่า ความเป็นพิษของผลิตภัณฑ์ในชั้น III และ U ให้มีข้อความว่า “ระวัง”

ภาพแสดงคำเตือนในการใช้ และการระมัดระวังอันตรายของวัตถุอันตราย

กรมวิชาการเกษตร ได้นำระบบภาพสัญลักษณ์แสดงคำเตือนให้ระมัดระวังในการผสมและการใช้วัตถุอันตราย ของ FAO เข้ามาประกอบเพื่อให้เกษตรกรได้ระมัดระวังในการใช้วัตถุอันตรายเพิ่มขึ้นด้วย กำหนดให้ใช้ภาพต่อไปนี้แสดงคำเตือนในการใช้ และการระมัดระวังอันตรายของวัตถุอันตราย

หมายความว่า ให้เก็บมิดชิดพ้นมือเด็ก

หมายความว่า ให้ชำระล้างหลังจากการใช้

หมายความว่า เป็นอันตรายต่อสัตว์เลี้ยง

หมายความว่า เป็นอันตรายต่อปลาและสัตว์น้ำ ห้ามเททิ้งในแหล่งน้ำ

ให้มีภาพต่างๆ ดังต่อไปนี้ตามลักษณะของผลิตภัณฑ์อยู่ในกรอบ ซึ่งมีข้อความว่า “การผสม” หรือ “การใช้” แล้วแต่กรณี

หมายความว่า สวมอุปกรณ์ป้องกันตา

หมายความว่า สวมอุปกรณ์ป้องกันจมูกและปาก

หมายความว่า สวมหน้ากากป้องกันไอพิษ

หมายความว่า สวมถุงมือป้องกันการสัมผัสถุงมือ

หมายความว่า สวมชุดป้องกันวัตถุอันตรายตลอดตัวผู้ใช้ขณะฉีดพ่นหรือใช้

หมายความว่า สวมผ้ากันเปื้อนเพื่อป้องกันอันตรายต่อผู้ใช้

หมายความว่า สวมรองเท้าป้องกันเท้า

- ภาพแสดงเครื่องหมายและข้อความคำเตือนแสดงความเป็นอันตรายอยู่ตรงกึ่งกลางด้านหน้าของฉลาก
- ให้ภาพแสดงการผสม และการเก็บรักษา อยู่ด้านซ้ายนับแต่กึ่งกลางด้านหน้าของฉลาก
- ภาพแสดงการใช้ การชำระล้างร่างกาย การเป็นพิษต่อสัตว์เลี้ยง และการเป็นพิษต่อปลาและสัตว์น้ำอยู่ด้านขวาของฉลาก
- ตัวอักษรข้อความในฉลาก ภาษาไทยขนาดเล็กที่สุด ให้มีความสูง 2 มิลลิเมตร ภาษาอังกฤษ ขนาดเล็กที่สุด ให้มีความสูง 1.5 มิลลิเมตร แต่ละภาพจะต้องมีขนาดภาพเล็กสุดไม่ต่ำกว่า 7x7 มิลลิเมตร และใหญ่สุดไม่เกิน 15x15 มิลลิเมตร ส่วนภาชนะบรรจุขนาดใหญ่กว่า 5 ลิตร หรือ 5 กิโลกรัมขึ้นไป ให้ใช้ภาพใหญ่กว่า 15x15 มิลลิเมตร ขึ้นไป ตามความเหมาะสมกับฉลากและภาชนะบรรจุ
- ภาพแสดงคำเตือนบนฉลากที่ปิดภาชนะบรรจุที่มีขนาดไม่เกิน 5 ลิตร หรือ 5 กิโลกรัม
- ในกรณีฉลากมีขนาดเล็กต้องจัดทำใบแทรก จะไม่ระบุภาพแสดงคำเตือนที่แถบสีบนฉลากก็ได้ แต่ต้องใส่เครื่องหมาย ภาพแสดงคำเตือน และแถบสีไว้ในใบแทรกด้วย

บทกำหนดโทษ

มาตรา 82 ผู้ใด โดยเจตนาก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพ ปริมาณ หรือสาระสำคัญประการอื่น อันเกี่ยวกับวัตถุอันตรายไม่ว่าจะเป็นของตนเอง หรือผู้อื่น ทำหรือใช้ฉลากที่มีข้อความอันเป็นเท็จ หรือข้อความที่รู้ หรือควรรู้อยู่แล้วว่าอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง กระทำความผิดซ้ำอีกภายใน 6 เดือน นับแต่วันกระทำความผิดครั้งก่อน ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 200,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 83 ผู้ใดขายวัตถุอันตรายโดยไม่มีฉลาก หรือมีฉลากแต่ฉลาก หรือการแสดงฉลากไม่ถูกต้อง หรือขายวัตถุอันตรายที่มีฉลากที่คณะกรรมการสั่งเลิกใช้ หรือให้แก้ไขตามมาตรา 50 ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 50,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้ากระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำความผิดโดยประมาท ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 40,000 บาท

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำของผู้ผลิต หรือผู้นำเข้า ผู้กระทำต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 84 ผู้ใด โดยเจตนา หรือโดยประมาท รับจ้างทำฉลากที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือรับจ้างติดตรึง ฉลากที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือ รับจ้างทำลายส่วนอันเป็นสาระสำคัญของฉลากที่ถูกต้องตามกฎหมาย สำหรับ วัตถุอันตรายอย่างหนึ่งอย่างใดตามความในหมวดสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 50,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การแจ้งหรือการขออนุญาตการประกอบกิจการ

การแจ้งหรือการขออนุญาตวัตถุอันตราย คือ การควบคุมการประกอบกิจการวัตถุอันตราย ได้แก่ การผลิต นำเข้า ส่งออก และมีไว้ในครอบครอง ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการ ดำเนินการตามกฎหมาย ดังนี้

○ **กฎกระทรวง (พ.ศ. 2537) และฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2555)** ออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535

○ **ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์** เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการผลิต การนำเข้า ส่งออก และการมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายที่กรมวิชาการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ พ.ศ. 2547

○ **ประกาศกรมวิชาการเกษตร** เรื่อง การแจ้ง การออกใบรับแจ้ง การต่ออายุ และการต่ออายุใบรับแจ้ง การดำเนินการเกี่ยวกับวัตถุอันตรายชนิดที่ 2 ที่กรมวิชาการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ พ.ศ. 2553

การดำเนินการเกี่ยวกับวัตถุอันตรายชนิดที่ 2 ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามแบบใบแจ้งการดำเนินการ เกี่ยวกับวัตถุอันตรายชนิดที่ 2 (วอ./วก.1) และได้รับใบรับแจ้งการดำเนินการเกี่ยวกับวัตถุอันตรายชนิดที่ 2 (วอ./วก.2) ก่อนการประกอบกิจการ โดยใบรับแจ้งฯ มีอายุไม่เกิน 3 ปี

การประกอบกิจการผลิต นำเข้า ส่งออก และมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 ต้องขออนุญาตต่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ และได้รับใบอนุญาต ก่อนการประกอบกิจการ ดังนี้

1. คำขออนุญาตผลิตวัตถุอันตราย (แบบ วอ.1) และได้รับใบอนุญาตผลิตวัตถุอันตราย (แบบ วอ.2) โดย ใบอนุญาตมีอายุ 1 ปี
2. คำขออนุญาตนำเข้าวัตถุอันตราย (แบบ วอ.3) และได้รับใบอนุญาตนำเข้าวัตถุอันตราย (แบบ วอ.4) โดย ใบอนุญาตมีอายุ 1 ปี
3. คำขออนุญาตส่งออกวัตถุอันตราย (แบบ วอ.5) และได้รับใบอนุญาตส่งออกวัตถุอันตราย (แบบ วอ.6) โดย ใบอนุญาตมีอายุ 2 เดือน ซึ่งสามารถใช้ในการส่งออกได้เพียงครั้งเดียว
4. คำขออนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตราย (แบบ วอ.7) และได้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครอง ซึ่งวัตถุอันตราย (แบบ วอ.8) โดยใบอนุญาตมีอายุ 1 ปี

แบ่งตามวัตถุประสงค์การครอบครองได้ ดังนี้

- การครอบครองเพื่อ ขาย (ขายปลีก/ขายส่ง)
- การครอบครองเพื่อ ขนส่ง
- การครอบครองเพื่อ ใช้
- การครอบครองเพื่อการอื่นๆ เช่น ใช้รับจ้าง

ทั้งนี้ กรมวิชาการเกษตร กำหนดให้ผู้ที่มีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายทางการเกษตร เพื่อขาย ต้องจัดให้มีผู้ควบคุมการขายซึ่งผ่านการอบรมหลักสูตร “ผู้ควบคุมการขายวัตถุอันตรายทางการเกษตร” เพื่อประโยชน์ในการควบคุม และป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้น ณ สถานที่เก็บรักษาวัตถุอันตราย และผู้ผ่านการอบรมแล้วจะต้อง เข้ารับการอบรมทุกๆ 5 ปี

การต่ออายุใบอนุญาตวัตถุอันตราย

ผู้ใดใบอนุญาตต้องยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามแบบ วอ.9 ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตแล้ว ให้ถือว่ามิฐานะเสมือนผู้ได้รับอนุญาต และให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะมีคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ออกใบอนุญาต หรือไม่ต่ออายุใบอนุญาต หรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาต มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งการไม่ต่ออายุใบอนุญาต คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบให้เป็นที่สุด

ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่สั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตผู้ขอจะต้องขายวัตถุอันตรายที่อยู่ในครอบครองให้หมดภายใน 3 เดือน นับแต่วันทราบคำสั่งไม่ต่อใบอนุญาต หลังจากนั้นต้องมอบวัตถุอันตรายที่เหลือให้พนักงานเจ้าหน้าที่

การขออนุญาตผลิตวัตถุอันตรายทางการเกษตร

การตรวจสอบ

- สถานที่ตั้งโรงงาน
- ลักษณะอาคารและสิ่งปลูกสร้าง
- เครื่องมือและอุปกรณ์การผลิต
- การป้องกันอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงาน
- การทำลายเศษเหลือวัตถุอันตราย
- การควบคุมของเสียที่ปล่อยจากโรงงาน
- ผลกระทบที่อาจเกิดต่อผู้ปฏิบัติงาน ผู้ที่อยู่ใกล้เคียงและสิ่งแวดล้อม
- การเก็บรักษาวัตถุอันตราย และผลิตภัณฑ์
- การป้องกันอุบัติเหตุ ฯลฯ

การขออนุญาตนำเข้าวัตถุอันตรายทางการเกษตร

การตรวจสอบ

- ชนิดและปริมาณวัตถุอันตรายที่นำเข้า
- ประเทศผู้ผลิต

- ภาชนะบรรจุพร้อมทั้งฉลากและเครื่องหมายที่ปิดข้างภาชนะบรรจุ
- สถานที่เก็บรักษา
- คุณภาพวัตถุดิบพร้อมทั้งสารปนเปื้อนที่อาจติดมากับผลิตภัณฑ์

การขออนุญาตส่งออกวัตถุดิบทรายทางการเกษตร

การตรวจสอบ

- ชนิดและปริมาณวัตถุดิบทรายที่ส่งออก
- ภาชนะบรรจุพร้อมทั้งฉลากและเครื่องหมายที่ปิดข้างภาชนะบรรจุ
- สถานที่เก็บรักษา
- คุณภาพวัตถุดิบพร้อมทั้งสารปนเปื้อนที่อาจติดมากับผลิตภัณฑ์

การขออนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุดิบทรายทางการเกษตร

การตรวจสอบ

- สถานที่ตั้ง
- การวางจำหน่าย
- ฉลากวัตถุดิบทราย
- สถานที่เก็บ-วิธีเก็บ

การขออนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุดิบทรายทางการเกษตร เพื่อ ขายปลีก

เอกสารที่ต้องใช้

1. คำขออนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุดิบทราย (แบบ วอ.7)
2. ทะเบียนพาณิชย์
3. แผนที่สังเขปแสดงสถานที่เก็บวัตถุดิบทราย และบริเวณข้างเคียง
4. ประกาศนียบัตรหลักสูตร “ผู้ควบคุมการขายวัตถุดิบทรายทางการเกษตร” (มีอายุไม่เกิน 5 ปี นับจากวันอบรม) ของผู้ควบคุมการขายที่ประจำอยู่ ณ สถานที่ขาย

การขออนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุดิบทรายทางการเกษตร เพื่อ ขายส่ง

เอกสารที่ต้องใช้

1. คำขออนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุดิบทราย (แบบ วอ.7)
2. แผนที่สังเขปแสดงสถานที่เก็บวัตถุดิบทราย และบริเวณข้างเคียง
3. ประกาศนียบัตรหลักสูตร “ผู้ควบคุมการขายวัตถุดิบทรายทางการเกษตร” (มีอายุไม่เกิน 5 ปี นับจากวันอบรม) ของผู้ควบคุมการขายที่ประจำอยู่ ณ สถานที่ขาย

4. รายการซื้อวัตถุดิบรายแบบท้าย (กรณีมีมากกว่า 1 รายการ) พร้อม ใบสำคัญการขึ้นทะเบียน ใบอนุญาตนำเข้าวัตถุดิบราย หรือ ใบอนุญาตผลิตวัตถุดิบราย และฉลากวัตถุดิบราย ที่ตรงตามรายการที่มีไว้ครอบครอง

5. หนังสือยินยอมให้ใช้สถานที่ หรือหนังสือสัญญาเช่าสถานที่ (ถ้ามี)

การขอต่ออายุใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุดิบราย

เอกสารที่ต้องใช้

1. คำขอต่ออายุใบอนุญาต (แบบ วอ.9)
2. ใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุดิบราย (แบบ วอ.8) ฉบับจริงที่ยังไม่หมดอายุ
3. ประกาศนียบัตรหลักสูตร “ผู้ควบคุมการขายวัตถุดิบรายทางการเกษตร” (มีอายุไม่เกิน 5 ปี นับจากวันอบรม)

ของผู้ควบคุมการขายที่ประจำอยู่ ณ สถานที่ขาย

4. หนังสือยินยอมให้ใช้สถานที่ หรือหนังสือสัญญาเช่าสถานที่

การขออนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาต กรณีมีการมอบอำนาจ ใช้เอกสารเพิ่มเติม ดังนี้

- หนังสือมอบอำนาจ
- หนังสือจดทะเบียนบริษัทฯ หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด
- บัตรประจำตัวประชาชน/ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว

หลักเกณฑ์การพิจารณาคำขออนุญาตมีไว้ในครอบครองวัตถุดิบราย

เมื่อได้รับคำขอพร้อมเอกสารและหลักฐานแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ตรวจพิจารณาดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบทำเลที่ตั้งของสถานที่เก็บรักษาวัตถุดิบราย และจัดทำรายงานการตรวจสอบภายในสิบวัน
2. ในกรณีที่ใบอนุญาต ต้องแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในสิบวัน พร้อมเหตุผล
3. ระยะเวลาในการตรวจสอบให้นับตั้งแต่วันที่ผู้ยื่นคำขอ ได้ยื่นคำขออนุญาตพร้อมเอกสารและหลักฐาน เพื่อพิจารณาครบถ้วนแล้ว แต่ไม่นับระยะเวลาที่ส่งการให้ผู้ยื่นคำขอไปดำเนินการให้สมบูรณ์
4. ลักษณะสถานที่เก็บวัตถุดิบรายต้องพิจารณาดังนี้
 - ตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสม ปลอดภัยแก่การขนส่งวัตถุดิบราย ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อแม่น้ำ คลอง แหล่งน้ำสาธารณะ
 - พื้นอาคารมั่นคงแข็งแรง ไม่ดูดซับวัตถุดิบราย
 - มีการระบายอากาศดี เหมาะสม ไม่ก่อเหตุรำคาญ หรืออันตรายต่อบุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม
 - จัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือที่เหมาะสม ไม่ก่อเหตุรำคาญ หรืออันตรายต่อบุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม

- ☑ จัดให้มีเอกสารแสดงวิธีการใช้วัตถุอันตราย ความเป็นอันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งวิธีป้องกัน มาตรการช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ได้รับอันตราย
- ☑ ต้องเก็บวัตถุอันตรายในภาชนะเดิมที่ปิดมิดชิด ไม่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่นในสถานที่ ซึ่งป้องกันบุคคลภายนอกเข้าไปได้ ทางเข้าสถานที่เก็บรักษาให้มีแผ่นป้าย คำว่า “วัตถุอันตราย” ซึ่งเห็นได้เด่นชัด
- ☑ จัดให้มีเครื่องมือปฐมพยาบาลตามความจำเป็น พร้อมทั้งคำแนะนำวิธีการปฐมพยาบาล ให้แก่ ผู้ปฏิบัติงานในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ
- ☑ มีผู้ควบคุมการขาย ที่ได้รับประกาศนียบัตรตามหลักสูตร ผู้ควบคุมการขายวัตถุอันตรายทาง การเกษตร

สถานที่แจ้งดำเนินการ และการขออนุญาตวัตถุอันตราย

สามารถแจ้งดำเนินการ และขออนุญาตได้ที่ กลุ่มควบคุมวัตถุอันตราย สำนักควบคุมพืชและ วัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร

สำหรับการขออนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายเพื่อขาย นอกเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นที่ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร กรมวิชาการเกษตร ในท้องที่นั้น ๆ

การนำผ่านวัตถุอันตราย

การนำผ่านวัตถุอันตราย ตามมาตรา 20/2 แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 เพิ่มเติมโดย (ฉบับ ที่ 4) พ.ศ. 2562 กำหนดให้มีการออกใบนำผ่านเพื่อเป็นมาตรการควบคุมการประกอบกิจการวัตถุอันตราย โดย ต้อง ปฏิบัติดังนี้

- ผู้นำผ่านจะต้องเป็นผู้ประกอบกิจการนำเข้าและส่งออกวัตถุอันตรายที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย
 - ผู้นำผ่านวัตถุอันตรายชนิดที่ 2 ในแต่ละครั้งต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อน เมื่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งแล้ว ให้ออกใบนำผ่านเพื่อเป็นหลักฐานการรับแจ้ง
 - ผู้นำผ่านวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 ในแต่ละครั้งต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนเมื่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้อนุญาตแล้ว ให้ออกใบนำผ่านเพื่อเป็นหลักฐานการอนุญาต
 - ใบนำผ่าน มีอายุไม่เกิน 45 วัน นับแต่วันที่ออกใบนำผ่าน
 - วัตถุอันตรายที่นำผ่านต้องนำออกไปนอกราชอาณาจักรภายใน 5 วัน นับแต่วันที่ตรวจปล่อย วัตถุอันตรายออกจากด่านศุลกากรที่เข้ามาในราชอาณาจักร

การโฆษณาวัตถุอันตราย

การโฆษณาเกี่ยวกับวัตถุอันตราย มาตรา 51 และ 51/1 แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 โดยการโฆษณาวัตถุอันตราย ต้องปฏิบัติดังนี้

- จะต้องไม่ใช่ข้อความที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้อื่นหรือใช้ข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม ทั้งนี้ ไม่ว่าข้อความดังกล่าวนั้นจะเป็นข้อความที่เกี่ยวกับแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพ ลักษณะของวัตถุอันตราย หรือการใช้วัตถุอันตราย
- ข้อความที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้อื่นหรือเป็นข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม คือ
 - (1) ข้อความที่เป็นเท็จหรือโอ้อวดเกินความจริง
 - (2) ข้อความที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับวัตถุอันตราย ไม่ว่าจะกระทำโดยใช้หรืออ้างอิงรายงานทางวิชาการ สถิติ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันไม่เป็นความจริงหรือเกินความจริงหรือไม่ก็ตาม
 - (3) ข้อความอย่างอื่นตามที่รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบประกาศกำหนดโดยความเห็นของคณะกรรมการ
- จะต้องไม่ทำการโฆษณาด้วยวิธีการอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพร่างกายหรือจิตใจ หรือขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน หรืออาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น

ข้อปฏิบัติบังคับสำหรับผู้ประกอบการวัตถุอันตราย

1) วัตถุอันตรายชนิดที่ 2 ผู้ประกอบการจะต้องปฏิบัติดังนี้

- 1.1 ในกรณีที่ผู้ประกอบการค้าเป็นผู้ผลิต หรือผู้นำเข้า จะต้องนำวัตถุอันตรายชนิดที่ 2 นั้น ไปขอขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายก่อน เมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนแล้ว จะต้องแจ้งการดำเนินการต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน
- 1.2 ในกรณีที่ผู้ประกอบการค้าเป็นผู้มีไว้ในครอบครองเพื่อขายไม่ต้องแจ้งการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
- 1.3 ในกรณีที่ผู้ประกอบการเป็นผู้นำผ่านวัตถุอันตรายชนิดที่ 2 ในแต่ละครั้งต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ และได้รับใบนำผ่านเพื่อเป็นหลักฐานการรับแจ้งก่อน

การลงทะเบียนผู้ฝ่าฝืน

ผู้ใดผลิตหรือนำเข้า โดยไม่มีใบสำคัญการขึ้นทะเบียน หรือไม่แจ้งการดำเนินการต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดนำผ่านวัตถุอันตรายชนิดที่ 2 โดยไม่มีใบนำผ่าน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

2) วัตถุอันตรายชนิดที่ 3 ผู้ประกอบการจะต้องปฏิบัติดังนี้

- 2.1 ในกรณีที่ผู้ประกอบการค้าเป็นผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าต้องนำวัตถุอันตราย ชนิดที่ 3 นั้นไปขอขึ้นทะเบียนก่อน เมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนแล้ว จะต้องขออนุญาตประกอบกิจการต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนดำเนินการ

2.2 ในกรณีที่ผู้ประกอบค้าเป็นผู้มีไว้ในครอบครอง (เพื่อขาย/เพื่อใช้/เพื่อใช้รับจ้าง/เพื่อขนส่ง) จะต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนดำเนินการ

2.3 ในกรณีที่ผู้ประกอบการเป็นผู้นำผ่านวัตถุดิบอันตรายชนิดที่ 3 ในแต่ละครั้งต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และได้รับใบนำผ่านเพื่อเป็นหลักฐานการอนุญาตก่อน

การลงโทษผู้ฝ่าฝืน

ผู้ใดผลิต นำเข้า ซึ่งวัตถุดิบอันตรายชนิดที่ 3 โดยไม่มีใบสำคัญการขึ้นทะเบียน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 300,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุดิบอันตรายชนิดที่ 3 โดยไม่ได้ขออนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 200,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุดิบอันตรายชนิดที่ 3 โดยไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดตามมาตรา 20 (1) (2) และ (3) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดนำผ่านวัตถุดิบอันตรายชนิดที่ 3 โดยไม่มีใบนำผ่าน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 200,000 บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

3) วัตถุดิบอันตรายชนิดที่ 4

ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า นำผ่าน ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุดิบอันตรายชนิดที่ 4

การลงโทษผู้ฝ่าฝืน

ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุดิบอันตรายชนิดที่ 4 เป็นการกระทำโดยประมาท ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 800,000 บาท

4) ขอบเขตใบอนุญาตในกรณีที่สูงหยาบ ลบเลื่อน หรือชำรุด

ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ลบเลื่อน ชำรุด ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องยื่นขอรับใบแทนฯ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้ทราบการสูญหาย ลบเลื่อน หรือชำรุด

ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกรณีเช่นนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 10,000 บาท

5) การแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย

ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งมีอายุใช้ได้เกิน 3 เดือน ต้องแสดงใบอนุญาตหรือใบแทนไว้ในที่เปิดเผย และเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ทำการที่ระบุไว้ในใบอนุญาตนั้น

ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกรณีเช่นนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 10,000 บาท

ข้อห้ามปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบการ

1. ห้ามให้ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุนตรายปลอม

วัตถุนตรายหรือสิ่งต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นวัตถุนตรายปลอม

- 1.1 สิ่งที่ทำเทียมวัตถุนตรายแท้ทั้งหมด หรือแต่บางส่วน
- 1.2 วัตถุนตรายที่แสดงชื่อว่าเป็น วัตถุนตรายอื่น หรือแสดงกำหนดเวลาที่วัตถุนตรายหมดอายุการใช้เกินความเป็นจริง
- 1.3 วัตถุนตรายที่แสดงชื่อ หรือเครื่องหมายของผู้ผลิต หรือที่ตั้งของสถานที่ผลิตซึ่งมิใช่ความจริง
- 1.4 วัตถุนตรายที่แสดงว่าเป็นวัตถุนตรายที่ขึ้นทะเบียนไว้ซึ่งมิใช่ความจริง
- 1.5 วัตถุนตรายที่ผลิตขึ้น โดยมีสารสำคัญน้อย หรือมากกว่าเกณฑ์ค่าคลาดเคลื่อนตามมาตรา 20 (3) ในระดับที่รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบโดยความเห็นของคณะกรรมการกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การลงโทษผู้ฝ่าฝืน

ผู้ใดฝ่าฝืนจะมีความผิด ต้องระวางโทษ ดังนี้

- ในกรณีที่เป็นวัตถุนตรายชนิดที่ 3 ปลอม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 700,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ถ้าเป็นการกระทำผิดโดยประมาท ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 500,000 บาท
- ถ้าเป็นวัตถุนตรายชนิดที่ 2 ปลอม ต้องระวางโทษสองในสามของระวางโทษที่กล่าวมาแล้ว

2. ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า มีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุนตรายผิดมาตรฐาน

วัตถุนตรายหรือสิ่งต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นวัตถุนตรายผิดมาตรฐาน

- 2.1 วัตถุนตรายที่ผลิตขึ้น โดยมีสารสำคัญน้อยหรือมากกว่าเกณฑ์ค่าคลาดเคลื่อนตามมาตรา 20 (3) แต่ไม่ถึงระดับที่กำหนด ให้เป็นวัตถุนตรายปลอม
- 2.2 วัตถุนตรายที่ผลิตขึ้น โดยมีความบริสุทธิ์ สิ่งเจือปนหรือลักษณะอื่นที่มีความสำคัญต่อคุณสมบัติของวัตถุนตรายผิดไปจากเกณฑ์ที่กำหนด หรือขึ้นทะเบียนไว้

การลงโทษผู้ฝ่าฝืน

ผู้ใดฝ่าฝืนจะมีความผิด ต้องระวางโทษดังนี้

- ในกรณีที่เป็นวัตถุนตรายชนิดที่ 3 ผิดมาตรฐานต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 500,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ถ้าเป็นการกระทำโดยประมาท ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 400,000 บาท
- ถ้าเป็นวัตถุนตรายชนิดที่ 2 ผิดมาตรฐาน ต้องระวางโทษสองในสามของระวางโทษที่กล่าวมาแล้ว

3. ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายเสื่อมคุณภาพ

วัตถุอันตรายดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นวัตถุอันตรายเสื่อมคุณภาพ

- 3.1 วัตถุอันตรายที่หมดอายุการใช้ตามที่แสดงไว้บนฉลาก
- 3.2 วัตถุอันตรายที่แปรสภาพจนมีลักษณะเช่นเดียวกับวัตถุอันตรายปลอม ตามข้อ 1.5 หรือวัตถุอันตรายผิดมาตรฐาน

การลงโทษผู้ฝ่าฝืน

ผู้ใดฝ่าฝืนจะมีความผิด ต้องระวางโทษดังนี้

- ในกรณีเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 เสื่อมคุณภาพ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ
- ถ้าเป็นการกระทำโดยประมาท ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 80,000 บาท
- ในกรณีเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 2 เสื่อมคุณภาพ ต้องระวางโทษสองในสามของระวางโทษที่กล่าวมาแล้ว

4. ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายที่ต้องขึ้นทะเบียน แต่มิได้ขึ้นทะเบียนไว้

การลงโทษผู้ฝ่าฝืน

ผู้ใดฝ่าฝืนจะมีความผิด ต้องระวางโทษดังนี้

- ในกรณีเป็นวัตถุอันตราย ชนิดที่ 3 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 300,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ในกรณีเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 2 ต้องระวางโทษสองในสามของระวางโทษที่กล่าวมาแล้ว

5. ห้ามมิให้ผู้ผลิต นำเข้า หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายที่ถูกสั่งเพิกถอนทะเบียน

การลงโทษผู้ฝ่าฝืน

ผู้ใดฝ่าฝืนจะมีความผิด ต้องระวางโทษดังนี้

- ในกรณีเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 3
 - สำหรับกรณีเพิกถอนทะเบียน เพราะเกิดอันตรายต่อบุคคล สัตว์ พืช โดยไม่มีวิธีปกติตามควรที่จะป้องกันได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี หรือปรับไม่เกิน 700,000 หรือทั้งจำทั้งปรับ
 - ถ้าเป็นการกระทำโดยประมาท ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 500,000 บาท
 - สำหรับกรณีเพิกถอนทะเบียน เพราะไม่มีประโยชน์ตามที่ขึ้นทะเบียนไว้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 500,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
 - ถ้าเป็นการกระทำโดยประมาท ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 400,000 บาท

- ถ้าเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 2 ที่ถูกเพิกถอนทะเบียนทั้งใน 2 กรณี ต้องระวางโทษสองในสามของระวางโทษที่กล่าวมาแล้ว

6. ห้ามมิให้ผู้ใดขายวัตถุอันตรายโดยไม่มีฉลากหรือมีฉลาก แต่ฉลากหรือการแสดงฉลากไม่ถูกต้อง หรือขายวัตถุอันตรายที่มีฉลากที่คณะกรรมการสั่งเลิกใช้หรือให้แก้ไขตามมาตรา 50

การลงโทษผู้ฝ่าฝืน

ผู้ใดฝ่าฝืนจะมีความผิด ต้องระวางโทษดังนี้

- ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 50,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ถ้าเป็นการกระทำโดยประมาท ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 40,000 บาท

7. ห้ามมิให้ผู้มีไว้ในครอบครอง แบ่งจำหน่ายวัตถุอันตรายโดยมิได้รับอนุญาต

ผู้ใดฝ่าฝืนจะมีความผิดหลายกรณี เช่น

- ผลิตและจำหน่ายวัตถุอันตรายโดยมิได้รับอนุญาต
- ผลิตและจำหน่ายวัตถุอันตรายที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียน
- ผลิตและจำหน่ายวัตถุอันตรายโดยไม่ได้ติดฉลาก หรือติดฉลากที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

8. ห้ามมิให้ผู้ใดรับจ้างทำฉลากที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือรับจ้างติดฉลากที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือรับจ้างทำลายส่วนอันเป็นสาระสำคัญของฉลากที่ถูกต้องตามกฎหมาย

การลงโทษผู้ฝ่าฝืน

ผู้ใดฝ่าฝืนจะมีความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

9. ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาโดยใช้ข้อความ และวิธีการที่ไม่ถูกต้องตามมาตรา 51 และ 51/1

การลงโทษผู้ฝ่าฝืน

ผู้ใดฝ่าฝืนจะมีความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 50,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อกำหนดบังคับสำหรับผู้ประกอบการ

1. ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในกรณีที่ให้ผู้รับใบอนุญาตระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน หรือแก้ไข หรือปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้อง

ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง มีความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 30,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2. ต้องอำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการในหน้าที่ตามกรณี ดังนี้

2.1 เข้าไปในสถานที่ประกอบการเกี่ยวกับวัตถุอันตราย สถานที่ผลิต สถานที่เก็บรักษา หรือที่สงสัยว่าเป็นสถานที่เช่นนั้น หรือเข้าไปในพาหนะที่บรรทุกวัตถุอันตรายหรือสงสัยว่าบรรทุกวัตถุอันตราย เพื่อตรวจสอบวัตถุอันตราย ภาชนะบรรจุ สมุดบัญชี เอกสารหรือสิ่งใดๆ ที่เกี่ยวกับวัตถุอันตราย

2.2 นำวัตถุอันตราย หรือวัตถุที่สงสัยว่าเป็นวัตถุอันตรายในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบ

2.3 ตรวจค้น กัก ยึด หรืออายัดวัตถุอันตราย ภาชนะบรรจุวัตถุอันตราย สมุดบัญชี เอกสารหรือสิ่งใดๆ ที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่มีสาเหตุสงสัยว่ามีการกระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้

2.4 มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใดๆ มาเพื่อการพิจารณาได้

ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน ปรับไม่เกิน 10,000 บาท

การให้คำแนะนำแก่เกษตรกร

ปัญหาในการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร

1. การใช้ชนิดของวัตถุอันตรายทางการเกษตรไม่ถูกต้องไม่ตรงกับชนิดของศัตรูพืชเป้าหมาย
2. การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร ที่มีฤทธิ์ตกค้างนานกับผลผลิตในช่วงระยะใกล้เก็บเกี่ยว
3. การผสมวัตถุอันตรายทางการเกษตร หลายชนิดในการพ่นแต่ละครั้ง
4. การใช้ในช่วงเวลาไม่ถูกต้อง หมายถึงการใช้บ่อยครั้งเกินความจำเป็น หรือการพ่นวัตถุอันตรายทางการเกษตรทันที เมื่อเริ่มพบศัตรูพืชในแปลงโดยไม่คำนึงว่าศัตรูพืชที่พบนั้นมีจำนวนมากพอที่จะทำให้เกิดความเสียหายหรือไม่

การเลือกซื้อวัตถุอันตรายทางการเกษตร

- ซื้อสินค้าที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากกรมวิชาการเกษตร
- ซื้อจากร้านที่เชื่อถือได้ ไม่ซื้อจากรถเร่ หรือ พ่อค้าเร่
- อ่านฉลาก ดูชื่อสามัญ ประโยชน์วิธีใช้ ก่อนตัดสินใจซื้อ
- ซื้อในปริมาณที่พอเหมาะกับการใช้

- ☑ ตรวจสอบวันที่ผลิต ไม่เกิน 2 ปี สภาพภาชนะบรรจุไม่เก่า เสื่อม
- ☑ ตรวจสอบภาชนะบรรจุไม่รั่วไหล ไม่แบ่งขาย หรือถ่ายลงภาชนะอื่น
- ☑ ไม่ซื้อสินค้าที่อ้างว่าเป็นสูตรพิเศษหรือ ราคาถูกกว่าที่ควรจะเป็น
- ☑ ไม่เป็นสารที่ห้ามนำเข้า ห้ามผลิต หรือห้ามจำหน่าย เช่น โมโนโครโทฟอส เมทามิโดฟอส เอ็นโดซัลแฟน พาราไรออน เป็นต้น

การป้องกันพิษจากวัตถุอันตรายทางการเกษตร

- ✓ อ่านฉลากให้เข้าใจก่อนใช้ และต้องปฏิบัติตามคำแนะนำในฉลาก
- ✓ ใช้วัตถุอันตรายด้วยความระมัดระวัง
- ✓ อย่าใช้มือผสม ให้ใช้ไม้กวนหรือคลุกให้เข้ากัน
- ✓ อย่าใช้ปากเปิดขวดวัตถุอันตราย หรือเป่าสิ่งที่อุดตันหัวฉีด
- ✓ การฉีดพ่นวัตถุอันตรายต้องแต่งตัวให้มิดชิด เพื่อป้องกันมิให้ถูกละอองวัตถุอันตราย
- ✓ ขณะฉีดพ่นให้อยู่เหนือลมเสมอ และหยุดฉีดเมื่อลมแรง
- ✓ อย่าสูบบุหรี่ หรือรับประทานอาหารขณะใช้วัตถุอันตราย
- ✓ ห้ามล้างภาชนะบรรจุ อุปกรณ์เครื่องพ่นลงในแม่น้ำ บ่อน้ำ ลำคลอง
- ✓ เมื่อเสร็จการใช้วัตถุอันตรายแล้ว ถอดเสื้อผ้าที่ใส่ออกซัก และอาบน้ำให้สะอาด
- ✓ หยุดฉีดพ่นวัตถุอันตราย ตามกำหนดก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตพืช ตามที่ระบุบนฉลาก
- ✓ ถ้ารู้สึกไม่สบายให้หยุดฉีดพ่น และรีบไปพบแพทย์ พร้อมภาชนะบรรจุและฉลากวัตถุอันตราย
- ✓ เก็บวัตถุอันตรายไว้ในภาชนะเดิมที่มีฉลากเท่านั้น ห้ามเปลี่ยนถ่ายไปภาชนะอื่น
- ✓ ภาชนะบรรจุเมื่อใช้หมดแล้ว ให้ทำลาย และฝังดิน

การปฏิบัติเมื่อเกิดอาการแพ้ในขณะใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

- หยุดการใช้ทันที
- พักผ่อนในที่ที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก
- ควรดื่มน้ำสะอาด ดื่มนม หรือดื่มนม เพราะอาจทำให้เกิดอาการรุนแรงยิ่งขึ้น
- ถ้ายังมีอาการแพ้อยู่ ควรเลิกทำงาน และอาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้า
- หากอาการแพ้ยังไม่หาย ควรรีบไปพบแพทย์ พร้อมนำภาชนะบรรจุ และฉลากสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ไปด้วย

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช

- อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้โดยตรง เนื่องจากพิษของสารเหล่านั้น
- อาจเกิดผลกระทบต่อพืชปลูกทำให้เสียหายได้

- อาจสร้างปัญหาการระบาดของแมลงศัตรูพืชเพิ่มมากขึ้น (resurgence)
- อาจสร้างความต้านทานของแมลงศัตรูพืชต่อสารกำจัดศัตรูพืช (resistance)
- เกิดพิษตกค้างผลิตภัณฑ์การเกษตร
- เกิดปัญหาพิษตกค้างในสภาพแวดล้อม

การจำกัดการใช้วัตถุอันตรายไกลโฟเซต และการห้ามใช้วัตถุอันตรายพาราควอต คลอไพริฟอส

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การจำกัดการใช้ วัตถุอันตราย ไกลโฟเซต ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ลงนามเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๒ และลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) เกษตรกรผู้ใช้ และผู้รับจ้างพ่นต้องผ่านการอบรมและผ่านการทดสอบ และต้องสวมใส่ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

๒) กำหนดห้ามใช้ไกลโฟเซตในพื้นที่ปลูกพืชผักหรือพืชสมุนไพร พื้นที่ต้นน้ำ และพื้นที่สาธารณะ ในกรณีอยู่นอกพื้นที่ข้างต้น ให้ใช้เฉพาะเพื่อกำจัดวัชพืชในการปลูกอ้อย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพด และไม้ผล

๓) ผู้ขายวัตถุอันตราย ต้องขายให้กับผู้ที่ผ่านการอบรมเท่านั้น และขายในปริมาณที่กำหนด กรมวิชาการเกษตรได้บูรณาการทำงานร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร การยางแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ในการอบรมเกษตรกรให้มีความรู้ในการใช้วัตถุอันตราย มีเกษตรกรที่ผ่านการอบรมจำนวน ๔๗๕,๒๙๓ ราย ผู้รับจ้างพ่น ๑๓,๙๙๓ ราย

หลังจากกระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกประกาศกำหนดให้วัตถุอันตราย พาราควอต และคลอไพริฟอส เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ ที่ห้ามผลิต นำเข้า ส่งออก และมีไว้ในครอบครอง มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ แล้ว กรมวิชาการเกษตรได้ออกคำสั่งที่ ๗๕๐/๒๕๖๓ เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ ที่กรมวิชาการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติ พร้อมระยะเวลาในการดำเนินการจัดการกับ วอ ๔ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับ เกษตรกร ร้านค้า ผู้ผลิต และผู้นำเข้า ดังนี้

เกษตรกร ต้องส่งมอบ วอ ๔ แก่ผู้ขายที่ตนซื้อมาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน

ร้านค้า ต้องรับมอบ วอ ๔ คืนจากเกษตรกร และรวบรวม วอ ๔ ที่รับมอบพร้อม วอ ๔ ที่อยู่ในความครอบครองของตนเพื่อส่งมอบคืนวัตถุอันตรายให้แก่ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้า พร้อมแจ้งปริมาณวัตถุอันตรายที่ส่งมอบ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ กรมวิชาการเกษตรในพื้นที่รับผิดชอบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้า ต้องรับมอบ วอ ๔ คืนจากจากร้านค้า และรวบรวมวัตถุอันตรายที่รับมอบพร้อม วอ ๔ ที่อยู่ในความครอบครองของตน เพื่อแจ้งปริมาณ วอ ๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตรในพื้นที่รับผิดชอบ ภายในสองร้อยเจ็ดสิบวัน ซึ่งมีรายละเอียดที่ต้องแจ้ง ได้แก่ แผนการเก็บรักษา สถานที่เก็บ กำหนดเวลาวิธีการและสถานที่ทำลายที่ปลอดภัย เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบ เมื่อดำเนินการทำลายแล้ว ให้ส่งผลการทำลายให้พนักงานเจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตรในพื้นที่รับผิดชอบ โดยเจ้าของ หรือผู้มีไว้ในครอบครอง ต้องมีหน้าที่เก็บรักษา และจ่ายเงินค่าทำลาย หรือจัดการตามควร โดยกรมวิชาการเกษตรจะไม่รับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้นที่เกิดขึ้นจากกรณีดังกล่าว